24/02/2023

Ένας χρόνος από την ρωσική εισβολή στην Ουκρανία

/ Επικαιρότητα

Εκατοντάδες χιλιάδες -άμαχοι και στρατιώτες- νεκροί, δεκάδες ισοπεδωμένες πόλεις, εκατομμύρια πρόσφυγες, ολοσχερής καταστροφή κατοικιών, υποδομών και δικτύων και απώλεια εμβληματικών μνημείων είναι μόνο μερικές από τις εικόνες που κυριάρχησαν στο σκηνικό του πολέμου, που προκάλεσε η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, ακριβώς ένα χρόνο πριν.

Η επιθετική κίνηση της Ρωσίας να εισβάλει τα ξημερώματα της **24ης Φεβρουαρίου 2022** στην Ουκρανία γύρισε το ρολόι πίσω, κονιορτοποιώντας την μεταπολεμική παγκόσμια τάξη.

Η Ευρώπη βιώνει το φόβο της επανάληψης του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, οι ΗΠΑ και η Βορειοατλαντική Συμμαχία αναγκάστηκαν να επιστρέψουν στον «παλιό κόσμο» αναθεωρώντας τις προτεραιότητές τους, οι αναδυόμενες υπερδυνάμεις κλήθηκαν να διαλέξουν στρατόπεδο.

Οι παλιοί συσχετισμοί ισχύος κατέρρευσαν, η διεθνής οργάνωση και το πλέγμα του φιλελεύθερου διεθνούς εμπορίου κλονίστηκαν συθέμελα, το κόστος ζωής εκτοξεύτηκε και αρκετές πόλεις σχεδόν «πάγωσαν» εξαιτίας της σοβούσας, ενεργειακής κρίσης.

Ο υψηλός πληθωρισμός, οι μαζικές ανατιμήσεις στις τιμές προϊόντων, αλλά και οι ανωμαλίες που παρουσιάστηκαν στην εφοδιαστική αλυσίδα είναι μερικές μόνο από τις καθημερινές παρενέργειες της δωδεκάμηνης, αιματηρής σύγκρουσης.

Πάνω από 8.000 άμαχοι έχουν σκοτωθεί

Πάνω από 8.000 άμαχοι έχουν καταγραφεί ότι έχουν σκοτωθεί στην Ουκρανία από τότε που η Ρωσία εισέβαλε στη χώρα σχεδόν πριν από ένα χρόνο, δήλωσε σήμερα η ύπατη αρμοστεία του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, λέγοντας ότι ο αριθμός αυτός είναι μόνο «η κορυφή του παγόβουνου» καθώς χιλιάδες ακόμα άνθρωποι εκτιμάται ότι έχουν χάσει τη ζωή τους.

Ο νεότερος απολογισμός αποτελεί σημαντική ανοδική αναθεώρηση από την προηγούμενη καταμέτρηση των 7.199 νεκρών από την αρχή της εισβολής στις 24 Φεβρουαρίου, σύμφωνα με την έκθεση των Ηνωμένων Εθνών.

ΕΕ: Δώδεκα μύθοι σχετικά με τον πόλεμο της Ρωσίας στην Ουκρανία

Δώδεκα μύθοι σχετικά με τον πόλεμο της Ρωσίας στην Ουκρανία αποκαλύπτονται» τιτλοφορείται το άρθρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αφορμή τη συμπλήρωση ενός έτους από την έναρξη της ρωσικής επίθεσης στην Ουκρανία.

Αναλυτικά, η Κομισιόν γράφει στο άρθρο της:

«Πριν από έναν χρόνο η Ρωσία ξεκίνησε έναν απρόκλητο επιθετικό πόλεμο κατά της ειρηνικής γειτονικής της χώρας, της Ουκρανίας, δείχνοντας στον κόσμο το πραγματικό πρόσωπο των ιμπεριαλιστικών φιλοδοξιών του Κρεμλίνου. Σήμερα, η Ουκρανία εξακολουθεί να μάχεται, παραμένει ανθεκτική και εξακολουθεί να είναι αποφασισμένη να υπερισχύσει της ρωσικής επίθεσης.

Η Ρωσία προετοιμάστηκε για τον πόλεμό της κατά της Ουκρανίας διαδίδοντας μύθους για τη χώρα. Πολύ πριν από την εισβολή πλήρους κλίμακας στις 24 Φεβρουαρίου 2022, μια συνεχής ροή παραπληροφόρησης άνοιξε το δρόμο για τη ρωσική στρατιωτική επιθετικότητα. Έχουμε εντοπίσει και αποκαλύψει την παραπληροφόρηση υπέρ του Κρεμλίνου καθ’ όλη τη διάρκεια του πολέμου. Στην παρούσα επισκόπηση θα αποκαλύψουμε κάποιους κυρίαρχους μύθους σχετικά με τον πόλεμο, οι οποίοι διαδίδονται ενεργά από το οικοσύστημα παραπληροφόρησης υπέρ του Κρεμλίνου.

Μύθος: η ρωσική νίκη στον πόλεμο είναι αναπόφευκτη. Είτε η Ρωσία θα κερδίσει τον πόλεμο είτε η σύγκρουση θα οδηγήσει στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η δυτική στρατιωτική στήριξη στην Ουκρανία κλιμακώνει την κατάσταση και παρατείνει τα δεινά. Ο μόνος δρόμος προς

την ειρήνη είναι η αποστρατιωτικοποίηση της Ουκρανίας.

Η αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα, η αποφασιστικότητα και το άκαμπτο μαχητικό πνεύμα της Ουκρανίας έχουν αποδείξει επανειλημμένα ότι οι προοπτικές του Κρεμλίνου στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας κάθε άλλο παρά νίκη σηματοδοτούν. Ο κόσμος έχει περιθωριοποιήσει τη Ρωσία, απαιτώντας την άμεση παύση των επιθέσεων στην Ουκρανία και την άνευ όρων απόσυρση των ρωσικών δυνάμεων πέραν των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της Ουκρανίας. Από τότε που η Ρωσία ξεκίνησε τον απρόκλητο «πόλεμο τριών ημερών», η Ουκρανία κατόρθωσε να αναχαιτίσει την προέλαση των εισβολέων, να ανατρέψει την παλίρροια και να απελευθερώσει σημαντικά εδάφη από τον ρωσικό προσωρινό στρατιωτικό έλεγχο. Επίσης, οι ουκρανικές δυνάμεις έχουν διαβρώσει σοβαρά τα ρωσικά στρατιωτικά μέσα.

Η επιμονή της Ουκρανίας απέναντι στην ακατανίκητη επιθετικότητα μάς έδειξε την πραγματική έννοια του θάρρους. Η στρατιωτική στήριξη της Δύσης προς την Ουκρανία κάνει τη διαφορά στο πεδίο της μάχης κάθε μέρα, βοηθώντας την Ουκρανία να προασπίσει το δικαίωμά της στην αυτοάμυνα, το οποίο κατοχυρώνεται στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Οι ρωσικές προτάσεις για κατάπαυση του πυρός ή ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις δεν είναι ειλικρινείς, αλλά απλώς ελιγμοί δημοσίων σχέσεων. Μια προσεκτική τους ανάλυση αποκαλύπτει τις ιμπεριαλιστικές ρωσικές απαιτήσεις για παράδοση της Ουκρανίας και εγκατάλειψη μεγαλύτερου μέρους της επικράτειάς της και της κυριαρχίας της.

Ο πραγματικός δρόμος προς την ειρήνη είναι η πλήρης απόσυρση των ρωσικών δυνάμεων από την Ουκρανία εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της και η πλήρης εγκατάλειψη της ρωσικής επιθετικής πολιτικής. Η Ρωσία ξεκίνησε έναν απρόκλητο πόλεμο στην Ευρώπη περιφρονώντας κατάφωρα το διεθνές δίκαιο, και ιδίως τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Η ειρήνη δεν μπορεί να επιτευχθεί αφήνοντας μια άοπλη Ουκρανία να αντιμετωπίσει μια άκρως στρατιωτικοποιημένη Ρωσία που αρνείται την κυριαρχία της Ουκρανίας και δεν κρύβει τις διαθέσεις για γενοκτονία.

Μύθος: Η Ρωσία βρίσκεται σε πόλεμο με τη Δύση. Η Ουκρανία είναι απλώς εκπρόσωπος του ΝΑΤΟ και πεδίο μάχης. Η Ρωσία αμύνεται κατά της επιτιθέμενης Ουκρανίας.

Η Ρωσία ξεκίνησε μια εισβολή πλήρους κλίμακας στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022 και, από τότε και μέχρι σήμερα, η Ουκρανία εξακολουθεί να

αμύνεται. Ο ψευδής ισχυρισμός ότι η Ουκρανία είναι ο επιτιθέμενος είναι μια κλασική τακτική χειραγώγησης υπέρ του Κρεμλίνου να παρουσιάσει τη Ρωσία ως θύμα και να περισπάσει το κοινό από τη δική της επιθετικότητα. Ενώ αυτό το αφήγημα είναι ξεκάθαρα παράλογο για το μεγαλύτερο μέρος του κόσμου, για το ολοένα και πιο απομονωμένο περιβάλλον πληροφόρησης στη Ρωσία χρησιμεύει ως έκκληση για κινητοποίηση της δημόσιας στήριξης στις αυταρχικές πολιτικές του Κρεμλίνου.

Το αφήγημα παραπληροφόρησης υπέρ του Κρεμλίνου, ότι δήθεν η Ρωσία μάχεται κατά της Δύσης στην Ουκρανία, προβλήθηκε ακόμη περισσότερο μετά την επιτυχή αντεπίθεση της Ουκρανίας κατά των Ρώσων εισβολέων. Οι προπαγανδιστές υπέρ του Κρεμλίνου αρέσκονται ιδιαίτερα να προβάλλουν αυτό το αφήγημα κάθε φορά που η Ουκρανία λαμβάνει στρατιωτική στήριξη από τους δυτικούς εταίρους της ή όταν η Ρωσία χάνει τον έλεγχό της σε προσωρινά κατεχόμενα εδάφη της Ουκρανίας. Ούτε ΕΕ ούτε η Δύση ούτε το ΝΑΤΟ έχει κηρύξει πόλεμο κατά της Ρωσίας. Η ΕΕ, οι ΗΠΑ και πολλά κράτη μέλη του ΝΑΤΟ παρέχουν στρατιωτική βοήθεια στην Ουκρανία για να την βοηθήσουν να αποκρούσει την απρόκλητη επίθεση της Ρωσίας, αλλά δεν εμπλέκονται σε καμία σύγκρουση.

Μύθος: Η Ουκρανία αναζητά πυρηνικά όπλα, επιτίθεται σε μη στρατιωτικές πυρηνικές υποδομές και κρύβει όπλα σε πυρηνικούς σταθμούς. Η Ουκρανία εργάζεται πάνω σε μια «βρώμικη βόμβα». Θα ήταν θεμιτό για τη Ρωσία να χρησιμοποιήσει τακτικά πυρηνικά όπλα κατά της Ουκρανίας.

Ενώ υπάρχουν πολλά που μπορούμε να αντιπαραθέσουμε εδώ, η συνολική τακτική είναι ξεκάθαρη. Η κινδυνολογία επιδιώκει να εκμεταλλευτεί την ορθολογική αποστροφή του κοινού για τα πυρηνικά όπλα και η όλο και πιο φιλοπόλεμη πυρηνική ρητορική κατά της Ουκρανίας είναι ένα σταθερό νήμα που υφαίνεται μέσα από τα πολεμικά αφηγήματα υπέρ του πολέμου του Κρεμλίνου.

Παρά τις συνεχείς κατηγορίες υπέρ του Κρεμλίνου, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η Ουκρανία εργάστηκε ποτέ για την κατασκευή πυρηνικών όπλων προοριζόμενων για χρήση κατά της Ρωσίας ή οποιουδήποτε άλλου. Στην πραγματικότητα, η Ουκρανία είναι μια χώρα χωρίς πυρηνικά όπλα από το 1994, όταν υπέγραψε το Μνημόνιο της Βουδαπέστης. Είναι μία από τις λίγες χώρες στον κόσμο που έχει εγκαταλείψει ένα πυρηνικό οπλοστάσιο, έχοντας εξαλείψει τα όπλα που κληρονόμησε από τη Σοβιετική Ένωση. Από την άλλη πλευρά, η Ρωσία έχει ξεχάσει, όπως την εξυπηρετεί, τη δέσμευση που ανέλαβε όταν υπέγραψε τη συνθήκη επιβεβαιώνοντας ότι θα σεβαστεί την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και τα σύνορα της Ουκρανίας.

Το Κρεμλίνο σπεύδει επίσης να χρησιμοποιήσει τα πυρηνικά αφηγήματα για να εκτρέψει την ευθύνη, να προβεί σε ελαφρώς καλυμμένες απειλές ή να καταφύγει σε πυρηνικούς εκβιασμούς προκειμένου να στηρίξει την επιθετικότητά του. Η δημιουργία μιας εικόνας ενός στριμωγμένου αλλά πυρηνικά οπλισμένου (όπως τονίζουν πάντα οι δημαγωγοί υπέρ του Κρεμλίνου) ζώου λειτουργεί προς όφελος του Κρεμλίνου.

Η Ρωσία χρησιμοποίησε τις κατηγορίες ότι η Ουκρανία δήθεν προσπαθεί να κατασκευάσει μια «βρώμικη βόμβα» ως πρόσχημα για μεγαλύτερη κλιμάκωση. Η Ουκρανία κάλεσε τον Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ) να ερευνήσει τις τοποθεσίες που η Ρωσία ισχυρίζεται ότι δήθεν χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη μιας «βρώμικης βόμβας». ο ΔΟΑΕ δεν βρήκε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η Ουκρανία αναπτύσσει πυρηνικά υλικά για χρήση κατά της Ρωσίας.

Οι ισχυρισμοί ότι η Ουκρανία πλήττει σκόπιμα τις μη στρατιωτικές πυρηνικές υποδομές της είναι εξίσου αβάσιμοι. Στην πραγματικότητα, η Ουκρανία και οι ΗΠΑ έχουν καταβάλει επανειλημμένες προσπάθειες για την αποκλιμάκωση της έντασης γύρω από τον πυρηνικό σταθμό της Ζαπορίζια. Η Ρωσία έχει προβεί σε πολλές απερίσκεπτες ενέργειες με στόχο αυτό τον σταθμό. Τοποθέτησε στρατιωτικό εξοπλισμό και στρατεύματα μέσα στις εγκαταστάσεις, χρησιμοποίησε το περιβάλλον του ως βάση για πυραυλικές επιθέσεις, παίρνοντας τον de facto έλεγχο της εγκατάστασης και έκοψε τη σύνδεση με την κύρια γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας πολλές φορές. Ο ΔΟΑΕ δεν έχει επιβεβαιώσει καμία ουκρανική βομβιστική ή άλλη επίθεση κατά του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ούτε πριν ούτε μετά από αυτές τις κατηγορίες του Κρεμλίνου.

Μύθος: Ολόκληρη η Ευρώπη στήριξε την εισβολή της ναζιστικής Γερμανίας στη Σοβιετική Ένωση, όπως ακριβώς η Ευρώπη στηρίζει σήμερα τη ναζιστική Ουκρανία. Η Ρωσία συνεχίζει τον Μεγάλο Πατριωτικό Πόλεμο στην Ουκρανία για να απαλλαγεί ο κόσμος από τους Ναζί.

Εδώ και χρόνια παρακολουθούμε στενά τη χρήση του αφηγήματος του «φαντάσματος του ναζισμού» από το Κρεμλίνο. Το Κρεμλίνο έχει χρησιμοποιήσει συνεχώς αυτή την παραπληροφόρηση, που το εξυπηρετεί, καθ' όλη τη διάρκεια του πολέμου προκειμένου να προσδώσει στους Ουκρανούς απάνθρωπα χαρακτηριστικά και να τους διασύρει. Η παρουσίαση της Ρωσίας ως του σύγχρονου εξημερωτή του ναζισμού είναι ένα κλασικό παράδειγμα προβολής -ένας τρόπος για να μετατοπίσει το Κρεμλίνο την ευθύνη από τις δικές του καταστροφικές ενέργειες.

Οι κατηγορίες ότι ολόκληρη η Ευρώπη στήριξε την εισβολή της ναζιστικής Γερμανίας στη Σοβιετική Ένωση είναι πέρα από κάθε φαντασία. Αντιστρέφουν εντελώς την ιστορική πραγματικότητα. Στην πραγματικότητα, μέχρι το 1942, ο συνασπισμός κατά του Χίτλερ περιελάμβανε 26 κράτη, καθώς και τις εξόριστες κυβερνήσεις των κατεχόμενων ευρωπαϊκών χωρών. Η επίκληση της Ρωσίας περί πολέμου κατά του ναζισμού, με σκοπό να προκαλέσει μια ισχυρή ψυχολογική ή συναισθηματική αντίδραση, είναι όχι μόνο χειραγώγηση, αλλά και εντελώς γελοία, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η στροφή του Κρεμλίνου προς μια απροκάλυπτα αντισημιτική ρητορική.

Μύθος: Η Ουκρανία είναι ένα τεχνητό κατασκεύασμα και όχι κυρίαρχο κράτος. Τα ουκρανικά εδάφη είναι ιστορικά ρωσικά. Οι άνθρωποι αυτών των εδαφών έχουν εκφράσει ελεύθερα την πολιτική τους βούληση να επιστρέψουν στη Ρωσία και είναι πατριωτικό καθήκον της Ρωσίας να απελευθερώσει και να προστατεύσει αυτούς τους ανθρώπους.

Η Ουκρανία είναι ένα κυρίαρχο κράτος με δική του ταυτότητα και μακρά ιστορία. Η άρνηση της κρατικής υπόστασης και της κυριαρχίας της Ουκρανίας είναι ένα ακόμη αφήγημα παραπληροφόρησης που οι προπαγανδιστές υπέρ του Κρεμλίνου προβάλλουν εδώ και χρόνια. Όταν η Ρωσία προσπάθησε να δικαιολογήσει την παράνομη αρπαγή εδαφών με τη διεξαγωγή εικονικών δημοψηφισμάτων στα προσωρινά κατεχόμενα εδάφη της Ουκρανίας, δεν προκάλεσε έκπληξη το γεγονός ότι το οικοσύστημα παραπληροφόρησης υπέρ του Κρεμλίνου ανέλαβε δράση για άλλη μια φορά για να αμφισβητήσει την κυριαρχία της Ουκρανίας.

Οι προπαγανδιστές υπέρ του Κρεμλίνου χρησιμοποιούν συχνά τον ιστορικό αναθεωρητισμό ως τακτική χειραγώγησης για να διαμορφώσουν τον δημόσιο λόγο

για τη στήριξη των τρεχουσών πολιτικών του Κρεμλίνου, συμπεριλαμβανομένων των προσπαθειών παράνομης προσάρτησης των προσωρινά κατεχόμενων εδαφών της Ουκρανίας. Η εμμονή του Πούτιν να ξαναγράψει την ιστορία Η εμμονή του Πούτιν με την επανάληψη της ιστορίας είναι εξίσου καλά τεκμηριωμένη.

Δεν υπήρχε τίποτε ελεύθερο ή δημοκρατικό στα εικονικά δημοψηφίσματα. Οι ψηφοφόροι εξαναγκάστηκαν να ψηφίσουν με ένοπλους στρατιώτες να πηγαίνουν από πόρτα σε πόρτα για να συγκεντρώσουν ψήφους, σε άμεση αντίθεση με το σύνταγμα της Ουκρανίας. Η όλη διαδικασία παραβίασε το διεθνές δίκαιο και καταδικάστηκε από τα ψηφίσματα του ΟΗΕ σχετικά με την προσάρτηση. Η απόφαση για την προσάρτηση καταδεικνύει τον ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα του πολέμου της Ρωσίας.

Μύθος: Η Ρωσία αγωνίζεται στην Ουκρανία κατά του δυτικού ιμπεριαλισμού και της νεοαποικιοκρατίας για να δημιουργήσει μια πολυπολική παγκόσμια τάξη στην οποία οι χώρες δεν θα παρεμβαίνουν στις εσωτερικές υποθέσεις των άλλων χωρών.

Το καθεστώς του Κρεμλίνου επιδίωξε εδώ και καιρό να επιδείξει δημόσιο ύφος ως αντιιμπεριαλιστικό και αντιαποικιοκρατικό. Ωστόσο, ο βίαιος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας αποκάλυψε τις ιμπεριαλιστικές και αποικιοκρατικές φιλοδοξίες της ίδιας της Ρωσίας έναντι των γειτόνων της στην Ευρώπη, στον Καύκασο και στην Ασία.

Με την έναρξη ενός πολέμου στην Ανατολική Ουκρανία το 2014, την παράνομη προσάρτηση της Κριμαίας το ίδιο έτος και την έναρξη μιας πλήρους κλίμακας εισβολής το 2022, η Ρωσία παραβίασε κατάφωρα το διεθνές δίκαιο και τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, απειλώντας την παγκόσμια ειρήνη, την παγκόσμια ασφάλεια και τη σταθερότητα.

Στις 2 Μαρτίου 2022 η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών ενέκρινε με συντριπτική πλειοψηφία ψήφισμα με το οποίο απορρίφθηκε η βάναυση εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία και ζητήθηκε από τη Ρωσία να αποσύρει αμέσως τις δυνάμεις της και να συμμορφωθεί με το διεθνές δίκαιο.

Τον Οκτώβριο του 2022 η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών ψήφισε με συντριπτική πλειοψηφία την καταδίκη των προσπαθειών της Ρωσίας να προσαρτήσει τέσσερις προσωρινά κατεχόμενες περιοχές της Ουκρανίας, έπειτα από εικονικά δημοψηφίσματα.

Η παγκόσμια καταδίκη της στρατιωτικής επιθετικότητας της Ρωσίας κατά ενός

ειρηνικού γείτονα δείχνει ότι η Ρωσία είναι μόνη και απομονωμένη.

Μύθος: Η Ουκρανία διαπράττει γενοκτονία στο Ντονμπάς εδώ και χρόνια και η Ρωσία χρειάστηκε να παρέμβει για να προστατεύσει τον λαό. Η Ουκρανία διεξάγει επίσης παραπλανητικές επιχειρήσεις και βιαιοπραγίες για να κατηγορήσει τη Ρωσία για διάπραξη εγκλημάτων πολέμου.

Η κατηγορία της Ουκρανίας για διάπραξη εγκλημάτων πολέμου και γενοκτονίας είναι πιθανότατα μία από τις πιο δόλιες μορφές παραπληροφόρησης υπέρ του Κρεμλίνου. Γενοκτονία είναι η εσκεμμένη και συστηματική καταστροφή μιας ομάδας ανθρώπων λόγω της εθνοτικής καταγωγής, της εθνικότητας, της θρησκείας ή της φυλής τους. Δεν υπήρχε τέτοιο σχέδιο στην Ουκρανία και δεν υπήρχαν ποτέ αποδεικτικά στοιχεία που να στηρίζουν τους ισχυρισμούς της Ρωσίας.

Μία από τις πιο ορατές περιπτώσεις ρωσικής χειραγώγησης πληροφοριών να προβάλει τα δικά της εγκλήματα στην Ουκρανία αφορούσε τις φρικαλεότητες που διέπραξαν Ρώσοι εισβολείς στη Μπούτσα. Η κατηγορία ότι η Ουκρανία διεξήγαγε παραπλανητικές επιχειρήσεις για να κατηγορήσει τη Ρωσία είναι τόσο ξεδιάντροπη όσο και αναληθής. Αντίθετα, έχουν ήδη διερευνηθεί τα εγκλήματα πολέμου της Ρωσίας στη Μπούτσα, στην Ιρπίν, στη Μαριούπολη και σε πολλά άλλα μέρη.

Επιπλέον, οι εσκεμμένες ρωσικές επιθέσεις κατά αμάχων και υποδομών, συμπεριλαμβανομένων σχολείων, νοσοκομείων και οικιστικών συνοικιών, έχουν τεκμηριωθεί επαρκώς, π.χ. στο Τσερνίχιβ, στη Μαριούπολη, στο Χάρκοβο και αλλού. Σύμφωνα με την Υπηρεσία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, θα μπορούσαν να ισοδυναμούν με εγκλήματα πολέμου.

Μύθος: Η Ρωσία διεξάγει ιερό πόλεμο κατά των άθεων σατανιστών στην Ουκρανία για να προστατεύσει τον Χριστιανισμό και τις παραδοσιακές αξίες.

Αν και μπορεί να φαίνεται σαν παρατραβηγμένη κατηγορία, η Ρωσία έχει συχνά αναφερθεί σε έναν ιερό πόλεμο κατά του ίδιου του Σατανά για να δικαιολογήσει τον πόλεμό της εναντίον της Ουκρανίας. Κατά τις πρώτες εβδομάδες και τους πρώτους μήνες του πολέμου, το Κρεμλίνο χρησιμοποίησε ισχυρισμούς περί ακράδαντης πίστης της Ουκρανίας προς τις σκοτεινές δυνάμεις προκειμένου να εξηγήσει την έλλειψη προόδου της Ρωσίας στο πεδίο της μάχης.

Συχνά, οι προπαγανδιστές υπέρ του Κρεμλίνου, ιδίως ο Βλαντιμίρ Σολοβιόφ,

αναπτύσσουν αυτό το αφήγημα παραπληροφόρησης σε συνδυασμό με αβάσιμες κατηγορίες κατά της Ουκρανίας για εικαζόμενη απόπειρα καταστροφής της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Αυτή η τακτική χειραγώγησης ενισχύθηκε το 2019, όταν χορηγήθηκε στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας το καθεστώς ανεξάρτητης εκκλησίας και πάλι τον Νοέμβριο του 2022, όταν η ουκρανική κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα καταρτίσει νόμο για την απαγόρευση των εκκλησιών που συνδέονται με τη Ρωσία.

Η δαιμονοποίηση της Ουκρανίας και των δυτικών υποστηρικτών της ως άθεων ειδωλολατρών συμβαδίζει με την παραπληροφόρηση υπέρ του Κρεμλίνου ότι δήθεν η Δύση θέλει να καταστρέψει τις «παραδοσιακές αξίες». Μαζί, προβάλλουν τη Ρωσία ως προστάτιδα αυτών των αξιών. Αυτό το αφήγημα παραπληροφόρησης για την προστασία των απειλούμενων αξιών είναι γεμάτο από ομοφοβία που συχνά αγγίζει τα όρια της ρητορικής μίσους.

Μύθος: οι ΗΠΑ χρηματοδότησαν, ανέπτυξαν και λειτούργησαν μυστικά προγράμματα ανάπτυξης βιολογικών όπλων σε εργαστήρια στην Ουκρανία, δοκιμάζοντας βιολογικά όπλα στον τοπικό πληθυσμό και εξοπλίζοντας την Ουκρανία με βιολογικά όπλα για να επιτεθεί στη Ρωσία.

Οι κατασκευασμένες ιστορίες των «παράνομων βιολογικών εργαστηρίων των ΗΠΑ» είναι κλασική περίπτωση θεωρίας συνωμοσίας που συναντά μια τακτική κινδυνολογίας, η οποία συχνά αναπτύσσεται από το Κρεμλίνο για να αποσπάσει την προσοχή και να προκαλέσει σύγχυση. Το οικοσύστημα παραπληροφόρησης υπέρ του Κρεμλίνου, το οποίο χρησιμοποιήθηκε αρχικά για να εμποδίσει τη σύμπραξη ΗΠΑ-Ουκρανίας για τη μείωση των βιολογικών απειλών, αναπροσάρμοσε μια παλαιά εκστρατεία παραπληροφόρησης για να δικαιολογήσει την απρόκλητη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Η παραπληροφόρηση υπέρ του Κρεμλίνου επιδιώκει να καταστήσει δυσδιάκριτη τη γραμμή μεταξύ βιολογικών όπλων και βιολογικής έρευνας, να ενδυναμώσει τον φόβο και να δυσφημίσει την Ουκρανία. Έγκυρες πηγές, μεταξύ άλλων η Ύπατη Εκπρόσωπος των Ηνωμένων Εθνών για θέματα αφοπλισμού, κ. Ιζούμι Νακαμίτσου, έχουν κατ' επανάληψη καταρρίψει τους ισχυρισμούς για χρηματοδοτούμενα από τις ΗΠΑ βιολογικά εργαστήρια στην Ουκρανία για στρατιωτικούς σκοπούς.

Μύθος: Η ΕΕ δεν μπορεί να επιβιώσει χωρίς ρωσικούς ενεργειακούς πόρους. Οι ΗΠΑ ώθησαν την ΕΕ να εφαρμόσει πολιτικές που προκάλεσαν παγκόσμια ενεργειακή κρίση, επειδή η κρίση ωφελεί τις αμερικανικές εταιρείες ενέργειας.

Το Κρεμλίνο έχει μακρά παράδοση στη χρησιμοποίηση της ενέργειας ως όπλου στις εξωτερικές του σχέσεις και η παραπληροφόρηση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής της τακτικής. Μόνο που αυτή τη φορά, το τέχνασμα της Ρωσίας περί διακοπής των ροών φυσικού αερίου προς την ΕΕ επεφύλασσε στο Κρεμλίνο παταγώδη αποτυχία. Όταν η Ρωσία απαίτησε από την Ευρώπη να επιλέξει «Ουκρανία» ή «ρωσική ενέργεια», η ευρωπαϊκή απάντηση ήταν κατηγορηματική: «Ουκρανία».

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έσπευσαν να λάβουν πολλαπλά αντίμετρα για να αυξήσουν την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, όπως το σχέδιο REPowerEU και το σχέδιο «Αποθήκευση φυσικού αερίου για έναν ασφαλή χειμώνα» το οποίο συνίσταται σε εθελοντική μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου κατά 15%. Τα υπόγεια αποθέματα φυσικού αερίου της ΕΕ καλύφθηκαν κατά 95 % και πλέον της χωρητικότητάς τους, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο από το 80 % της χωρητικότητας για την επίτευξη του οποίου είχε οριστεί ως προθεσμία η 1η Νοεμβρίου 2022. Η Ευρώπη ήταν έτοιμη να αντιμετωπίσει αυτόν τον χειμώνα και κατόρθωσε να αντέξει τον ενεργειακό εκβιασμό της Ρωσίας.

Η παραπληροφόρηση υπέρ του Κρεμλίνου προσπαθεί επίσης να διασπάσει τη διατλαντική ενότητα προβάλλοντας μια ψευδή εικόνα της χαμένης κυριαρχίας της ΕΕ. Ειδικότερα, τα μέσα ενημέρωσης ισχυρίστηκαν ότι οι ΗΠΑ έχουν υποτάξει την ΕΕ και επωφελούνται από την αναταραχή στις παγκόσμιες αγορές ενέργειας. Ωστόσο, η διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ. Συμβάλλει στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ενεργειακής ασφάλειας, στην αποτροπή του μονοπωλίου και στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας.

Μύθος: Η ΕΕ προκάλεσε παγκόσμια έλλειψη τροφίμων με την απαγόρευση των ρωσικών γεωργικών προϊόντων και λιπασμάτων. Η Ρωσία δεν φέρει καμία ευθύνη για την παγκόσμια επισιτιστική κρίση. Η ΕΕ κρατά όλα τα σιτηρά από την Ουκρανία, αφήνοντας τις άλλες χώρες να λιμοκτονήσουν.

Εισβάλλοντας στην Ουκρανία, η Ρωσία απέκοψε αποτελεσματικά τα ουκρανικά προϊόντα από τις παγκόσμιες αγορές και επιδείνωσε την παγκόσμια οικονομική κατάσταση. Οι ενέργειες της Ρωσίας τροφοδοτούν τις υψηλές τιμές της ενέργειας και των λιπασμάτων σε όλο τον κόσμο, με ιδιαίτερο αντίκτυπο στην Αφρική και στις πιο ευάλωτες χώρες, αλλά και επηρεάζουν όλο και περισσότερο και άλλες περιοχές και χώρες.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι συγκρούσεις, η κλιματική αλλαγή και οι μακροχρόνιες επιπτώσεις της COVID 19 έχουν καταστροφικές επιπτώσεις στα συστήματα

τροφίμων και στους ανθρώπους που βασίζονται σ’ αυτά. Η απρόκλητη επιθετικότητα της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας, ωστόσο, έχει επιδεινώσει σημαντικά αυτές τις προκλήσεις και τα τρωτά σημεία.

Βομβαρδίζοντας ουκρανικές υποδομές ενέργειας, ύδρευσης και μεταφορών, καίγοντας καλλιέργειες και κλέβοντας ουκρανικά δημητριακά, καταστρέφοντας τον γεωργικό εξοπλισμό της Ουκρανίας, την αποθήκευση καυσίμων και την εξόρυξη γεωργικής γης, η Ρωσία έχει υπονομεύσει τη μακροπρόθεσμη παραγωγή τροφίμων στην Ουκρανία και τις εξαγωγικές της ικανότητες.

Επιπλέον, η Ρωσία εξακολουθεί να εφαρμόζει εξαγωγικούς φόρους και ποσοστώσεις εξαγωγών τόσο για τα λιπάσματα όσο και για τα δημητριακά όπως το σιτάρι, το σιμιγδάλι, η σίκαλη, το κριθάρι κι ο αραβόσιτος.

Οι κυρώσεις της ΕΕ εξαιρούν ρητά τον εφοδιασμό με τρόφιμα και τα λιπάσματα: δεν έχουν επιβληθεί κυρώσεις έναντι των ρωσικών εξαγωγών τροφίμων στις παγκόσμιες αγορές. Οποιοσδήποτε μπορεί να δραστηριοποιείται, να αγοράζει, να μεταφέρει και να εξασφαλίζει τρόφιμα και λιπάσματα που εξέρχονται από τη Ρωσία. Σε αντίθεση με την παραπληροφόρηση της Ρωσίας, κανένα κράτος μέλος της ΕΕ δεν εμποδίζει τη δωρεά ρωσικών λιπασμάτων σε χώρες που έχουν ανάγκη.

Σύμφωνα με τον ΟΗΕ, η πλειονότητα των εξαγωγών τροφίμων που διευκολύνονται μέσω της Πρωτοβουλίας για τα Σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο πηγαίνει σε τρίτες χώρες. Μόνο το 34 % αυτής της ποσότητας διατέθηκε στην ΕΕ. Και το 64 % του εξαγόμενου σιταριού έχει πάει σε αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, μαζί με τους διεθνείς εταίρους, βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των παγκόσμιων προσπαθειών για την αντιμετώπιση της επισιτιστικής ανασφάλειας. Μετά την εφαρμογή των λωρίδων αλληλεγγύης και της Πρωτοβουλίας για τα Σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο, οι τιμές των τροφίμων μειώνονται συνεχώς, επιστρέφοντας στα προ του πολέμου επίπεδα.

Μύθος: Οι κυρώσεις της Δύσης κατά της Ρωσίας είναι παράνομες και προκαλούν παγκόσμια ζημία. Αποσταθεροποιούν την παγκόσμια οικονομία και αυξάνουν το κόστος ζωής για τους απλούς πολίτες σε ολόκληρο τον κόσμο. Οι κυρώσεις δεν έχουν επιπτώσεις στη ρωσική οικονομία και η Ρωσία έχει αποδείξει ότι οι κυρώσεις δεν είναι αποτελεσματικές.

Η παραπληροφόρηση υπέρ του Κρεμλίνου σχετικά με τις κυρώσεις της ΕΕ και της Δύσης αποτελεί παράδειγμα αντιφάσεων. Από τη μια πλευρά, οι κυρώσεις είναι μια

παράνομη, απαράδεκτη μορφή εξαναγκασμού αλλά, από την άλλη, δεν έχουν καμία επίπτωση στη Ρωσία. Αυτό το αφήγημα παραπληροφόρησης, αφενός, υποβαθμίζει τις επιπτώσεις των κυρώσεων για το εγχώριο κοινό στη Ρωσία και, αφετέρου, προβάλλει μια ψευδή εικόνα ότι η Δύση καταρρέει. Σε διεθνές επίπεδο, το Κρεμλίνο θέλει να εντείνει τους αβάσιμους φόβους ότι οι ενέργειες της Δύσης κατά της Ρωσίας έχουν αρνητικές παγκόσμιες συνέπειες.

Όλες οι κυρώσεις της ΕΕ συμμορφώνονται πλήρως με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο. Οι κυρώσεις μειώνουν τα μέσα της Ρωσίας για τη χρηματοδότηση του πολέμου και την απόκτηση βασικών στοιχείων για το στρατιωτικοβιομηχανικό της σύμπλεγμα. Τα αποτελέσματα των κυρώσεων είναι ορατά σε όλους τους σημαντικούς τομείς της ρωσικής οικονομίας. Το 2022, δημοσιονομικό έλλειμμα της Ρωσίας εκτοξεύτηκε στα ύψη, σημειώνοντας αύξηση κατά 14 φορές. Η δε οικονομία, το 2022, συρρικνώθηκε έως και κατά 5 %. Οι κυρώσεις είναι αποτελεσματικές.

Η διεθνής απόφαση για την επιβολή ανώτατου ορίου στις τιμές του πετρελαίου αποσκοπεί στον περιορισμό των αυξήσεων των τιμών που προκαλούνται από τις εξαιρετικές συνθήκες της αγοράς. Θα μειώσει δραστικά τα έσοδα της Ρωσίας από το πετρέλαιο μετά την εισβολή της στην Ουκρανία. Το ανώτατο όριο τιμών του πετρελαίου θα συμβάλει επίσης στη σταθεροποίηση των παγκόσμιων τιμών ενέργειας, μετριάζοντας παράλληλα τις δυσμενείς επιπτώσεις στον ενεργειακό εφοδιασμό τρίτων χωρών.

Οι κυρώσεις της ΕΕ έχουν σημαντικές εξαιρέσεις. Εξαιρούν ρητά τον εφοδιασμό με τρόφιμα και τα λιπάσματα. Και μολονότι ο ευρωπαϊκός εναέριος χώρος δεν είναι ανοικτός στα ρωσικά αεροσκάφη, τα κράτη μέλη της ΕΕ μπορούν να επιτρέπουν υπερπτήση του εναέριου χώρου τους από ρωσικά αεροσκάφη, αν αυτό απαιτείται για ανθρωπιστικούς σκοπούς».

(AP Photo/Martin Meissner, file)